

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

KONTROLLUTVALET

i

HORDALAND FYLKESKOMMUNE

ÅRSMELDING 2018

Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune

Foto: Hogne Haktorson

Innhold

1. Om kontrollutvalet:.....	3
2. Fakta om verksemda i 2018.....	4
3. Måla til kontrollutvalet.....	4
4. Opplæring av kontrollutvalet og andre.....	4
5. Fylkeskommunen sin valde revisor - Deloitte AS.....	4
6. Revisjon av kontrollutvalet sine rekneskarar	5
7. Sekretariat for kontrollutvalet	5
8. Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT).....	5
9. Kontrollutvalet til Voss.....	5
10. Den økonomiske situasjonen i fylkeskommunen	5
11. Rekneskapsrevisjonen	6
12. Kontrollutvalet si rolle i høve regionreforma	6
13. Gjennomførte forvaltningsrevisjonar	9
14. Gjennomførte selskapskontrollar.....	15
15. Andre saker	18
OPPFØLGING AV TIDLEGARE GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONAR OG SELSKAPSKONTROLLAR	19
1. Forvaltningsrevisjon av rusførebyggande arbeid	19
2. Forvaltningsrevisjon av skuleskyssordninga.....	20
3. Selskapskontroll av Hardanger AKS AS	20
4. Selskapskontroll av arkivplikta til selskap fylkeskommunen har eigarskap i	21
5. Forvaltningsrevisjon av NDLA 2	22
5.1. Forvaltningsrevisjon av NDLA til Økokrim.....	23
6. Forvaltningsrevisjon innan innkjøp og forretningsdrift i vgs 2	23
7. Forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar	24
8. Selskapskontroll av Hordaland Teater LL	25

1. Om kontrollutvalet:

Lovgrunnlag

Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.09.1992 (kommuneloven) § 77, fastset at fylkestinget skal velje eit kontrollutval.

Kommunal- og regionaldepartementet fastsette 15.06.2004, med heimel kommunelova § 77 nr. 11, "Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner".

Kommunelova og denne forskrifta er viktig basis for kontrollutvalet si verksemd.

Oppgåver

Kontrollutvalet skal føra tilsyn og kontroll med den fylkeskommunale forvaltninga på vegne av fylkestinget og sjå til at fylkeskommunen har ei forsvarleg revisjonsordning. Hordaland fylkeskommune har konkurranseutsett revisjonsoppgåvene og det er for tida Deloitte AS som er den valde revisor.

Kontrollutvalet sitt tilsyn og kontroll vert gjort m.a. ved at:

- den valde revisor vert sett til å gjennomføre revisjon av årsrekneskapen
- den valde revisor vert sett til å gjennomføre forvaltningsrevisjon, selskapskontroll og andre revisjonsoppgåver på bestilling frå utvalet
- den valde revisor rapporterer resultatet av sitt arbeid til utvalet
- fylkestinget vert orientert om saker som det er viktig å få kunnskap om
- utvalet, gjennom den valde revisor sitt arbeid til ei kvar tid, vurderer om ein har ei forsvarleg revisjonsordning

Kontrollutvalet har eit eige sekretariat som skal yte kontrollutvalet den bistand som utvalet har trong for. Sekretariatet skal m.a. sjå til at dei saker som vert handsama i kontrollutvalet er forsvarlig utgreidd og gjer innstilling i saker til kontrollutvalet.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune var også sekretariat for kontrollutvala i desse 17 kommunane i 2018: Odda, Ullensvang, Eidfjord, Ulvik, Voss, Kvam, Fusa, Stord, Bømlo, Fitjar, Tysnes, Kvinnherad, Øygarden, Sund, Samnanger, Vaksdal og Askøy. I tillegg til dette er sekretariatet sekretær for kontrollutvalet i Bergen Kirkelige Fellesråd.

For valperioden 2015 – 2019 er kontrollutvalet sett saman slik:

- Inge Reidar Kallevåg (H), leiar
- Kristian Helland (KRF), nestleiar
- Åse Gunn Husebø (Ap)
- Sara Berge Økland (H)
- Terje Kollbotn (R)

Etter søknad gav fylkestinget Sara Berge Økland (FRP) permisjon fram til 01.07.2018. I hennar permisjonstid valde fylkestinget Ruth Eriksen (FRP).

Inger Reidar Kallevåg (H), Åse Gunn Husebø (Ap) og Terje Kollbotn (R) har sete i fylkestinget.

2. Fakta om verksemda i 2018

- Kontrollutvalet hadde 8 ordinære møter
- Kontrollutvalet handsama 131 saker
- Møta vart haldne for opne dører
- Fylkesordføraren har møterett i kontrollutvalet
- Arbeidet i kontrollutvalet byggjer på saksframlegg med innstilling laga av sekretariatet. Saksframlegget baserer seg på rapportar, utgreiingar og anna skriftleg dokumentasjon som i hovudsak er motteke frå revisjonen. Vidare baserer utvalet seg på møtebøker, orienteringar frå administrasjonen og kontakt med tilsette, organisasjonar og publikum
- Kontrollutvalet har fått tilgang til all informasjon det vart bede om

3. Måla til kontrollutvalet

- Å auke tillit og tryggleik for at fylkeskommunale oppgåver vert utført på best mogleg måte og at sakshandsaminga sikrar likebehandling og rettstryggleik
- Å auke kvalitet og effektivitet i dei interne rutinane
- Å optimalisere dei totale kontrollressursane i fylkeskommunen
- Å nytte dei fylkeskommunale midlane optimalt, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat
- Å sikre ein profesjonell og effektiv revisjon
- Å sikre uavhengigheta mellom kontrollutvalet og administrasjonen på den eine sida og kontrollutvalet og den valde revisjonen på den andre sida

4. Opplæring av kontrollutvalet og andre

I januar 2018 deltok kontrollutvalet på felles folkevaldopplæring i Molde for kontrollutvala i dei 4 fylkeskommunane på Vestlandet.

I januar 2019 er det planlagt ny felles folkevaldopplæring i Stavanger (Sola) for kontrollutvala i dei 4 fylkeskommunane på Vestlandet.

I løpet av 2018 vart det i regi av Deloitte AS arrangert kurs innan «Offentlege anskaffingar, inkl. kontraktsoppfølging», «Habilitet» og «Ny kommunelov». Kostnaden til desse kursa ligg inne som ein del av fastprisen i avtalen mellom Deloitte og fylkeskommunen.

Medlem i kontrollutvalet, Terje Kollbotn, deltok på NKRF-konferansen på Gardermoen 07. – 08.02.18.

5. Fylkeskommunen sin valde revisor - Deloitte AS

Fylkestinget vedtok i marstinget 2017 å velje Deloitte AS som ekstern revisor for Hordaland fylkeskommune frå 1. juli 2017 til og med 30. juni 2021.

Ansvarlig revisor i 2018 har vore partner Bjarne Ryland. Han har levert eigenvurdering vedrørande at Deloitte er uavhengig i høve Hordaland fylkeskommune. I tillegg til dette har Deloitte orientert kontrollutvalet om vurderingar av eigen uavhengighet som dei har gjort fleire gonger i løpet av året.

6. Revisjon av kontrollutvalet sine rekneskapar

Kontrollutvalet har bede Møre og Romsdal revisjon IKS om å revidere kontrollutvalet og sekretariat for kontrollutvalet sine egne rekneskapar. Dette er gjort av omsyn til å ivareta kontrollutvalet si uavhengighet.

7. Sekretariat for kontrollutvalet

Sekretariatet har løyve til å selje tenester til andre kommunar i fylket. Dette har resultert i at sekretariatet pr. 31.12.2018 leverte sekretærtenester til kontrollutvala i desse kommunane: Voss, Øygarden, Samnanger, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Tysnes, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda, Fusa, Sund, Fitjar, Vaksdal og Askøy. I tillegg til dette er sekretariatet også sekretær for kontrollutvalet i Bergen kirkelige fellesråd.

Sekretariatet disponerer pr. 31.12.18 i alt 5 tilsette med til saman 4,8 årsverk.

8. Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT)

FKT er ein interesseorganisasjon for kontrollutvala i Noreg og deira sekretariat. Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune og sekretariatet er begge medlemmer i FKT.

FKT hadde sin årlege fagkonferanse og årsmøte på Gardermoen i tidsrommet 29. – 30.05.2018. Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune hadde denne gongen ein deltakar på konferansen, Terje Kollbotn.

Konferansen inneheld desse hovudtemaa: «Åpning av Stortingsrepresentant Svein Harberg», «Arbeidslivskriminalitet», «Barnevernet - Land», «Rådmann og kontrollutvalget – samarbeid eller konflikt», «Veileder kontrollutvalgets sekretariat», «Ny kommunelov» og «Etikk».

9. Kontrollutvalet til Voss

Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune gjennomførte i tida 27. – 28.08.2018 studietur til fylkeskommunale einingar i Voss kommune.

Utvalet besøkte Voss kommune der tema var samarbeid mellom kommunen og fylkeskommunen. Voss herad vart også besøkt med tema utfordringar og status i kommunesamanslåinga. Vidare vart Myrkdalen fjellandsby og Voss vidaregåande skule besøkt av kontrollutvalet.

10. Den økonomiske situasjonen i fylkeskommunen

Av rekneskapen for 2017 har kontrollutvalet merka seg at netto driftsrekneskap er positivt med kr. 174,1 mill dvs. netto resultatgrad på 1,96 % (Sett opp mot sum driftsinntekter). Gjennomsnitt for alle fylkeskommunane i Noreg (utanom Oslo) ligg ifølgje opplysningar frå SSB på netto resultatgrad på 4,3 % i 2017. Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) tilrår at ein over tid bør ha netto resultatgrad på 3 prosent fram til 2014 for å ha ei forsvarleg økonomisk drift. Frå 2014 er dette talet oppjustert til 4,0 %.

For Hordaland fylkeskommune har netto resultatgrad vore slik dei siste 5 åra: 2013 (+ 6,62 %), 2014 (+ 0,66 %), 2015 (+ 2,07 %), 2016 (+ 2,88 %) og 2017 (+ 1,96 %). Som vi ser av desse tala har fylkeskommunen eit resultat som i 2017 er monaleg lågare enn både tilrådinga frå TBU og snittet i fylkeskommunane. Dette var og tilfelle i 2015 og 2016.

Kontrollutvalet oppsummerte slik i sin uttale til årsrekneskapen:

1. *Kontrollutvalet er uroa over at fylkeskommunen si lånegjeld framleis aukar og utgjer ved utgangen av 2017 113,4 % av fylkeskommunen sine årlege driftsinntekter.*
2. *Kontrollutvalet meiner denne utviklinga ikkje kan halda fram og ser derfor positivt på at ein har trappa opp innbetalinga av avdrag for å bremsa denne gjeldsveksten.*
3. *Kontrollutvalet er og uroa over at netto driftsresultat i 2017 vart på 2% medan måttalet for fylkeskommunane bør vera på minst 4%. Kontrollutvalet har og merka seg at i 9 av dei siste 10 driftsåra er netto driftsresultat i Hordaland lågare enn gjennomsnittet av dei andre fylkeskommunane.*
4. *Kontrollutvalet har vidare merka seg at administrasjonen har sett i verk fleire prosessar som truleg vil bidra positivt.*
5. *Kontrollutvalet oppmoder fylkeskommunen om å prioritere forbetningsområda som kjem fram i revisjonsrapport 2017 nr. 19, frå Deloitte*

Fylkesrådmannen gjorde i møte 24.09.2018 greie for kva som er/vil verta gjort i høve forbetningsområda som kjem fram av revisjonsrapport nr. 19 frå Deloitte, som gjeld rekneskapsåret 2017. Kontrollutvalet sa seg nøgd med informasjonen som kom fram og tok den til orientering.

11. Rekneskapsrevisjonen

Deloitte orienterte kontrollutvalet gjennom heile året om status når det gjeld rekneskapsrevisjonen. Deira plan for rekneskapsrevisjon vart presentert for utvalet våren 2018. Vidare orienterte Deloitte om status i rekneskapsrevisjonen så langt i septembermøtet.

Dei presenterte den gjennomførte interimrevisjonen for 2018 for kontrollutvalet i siste møte i 2018. Deloitte har i samband med interimrevisjonen gjort særskilde vurderingar av rutinar innan delar av intern kontrollen i fylkeskommunen.

På bakgrunn av interimrevisjonsrapporten gjorde kontrollutvalet slikt vedtak:

«Kontrollutvalet tar interimrevisjonsrapport 2018 frå Deloitte til orientering.»

12. Kontrollutvalet si rolle i høve regionreforma

Det vart gjennomført video-møte saman med kontrollutvalet i Sogn og Fjordane fylkeskommune 04.06.2018 der desse temaa vart berørt:

- *Kontrollutvalet bør ha tett oppfølging av prosessen med samanslåing av dei to fylkeskommunane ved at prosjektleiar/fylkesrådmann vert invitert relativt hyppig til møte i kontrollutvalet for å orientere om status i arbeidet. Det kan leggjast opp til å ha forskjellige tema i dei ulike møta der også nokre av fylkesdirektørane kan inviterast til å delta.*
- *Gjennomføre felles forvaltningsrevisjonsprosjekt innan informasjonstryggleik*
- *Gjennomføre felles forvaltningsrevisjonsprosjekt innan beredskap på vegnettet (vidareføring av det arbeidet som pågår i Hordaland)*
- *Den eine fylkeskommunen kan gjennomføre ein forvaltningsrevisjon som den andre kan dra nytte av etterpå*
- *Leiar i fellesnemnda bør også inviterast til å orientere om status i arbeidet med jamne mellomrom*

- *Orienteringane frå prosjektleiar/fylkesrådmann og leiar i fellesnemnda bør samordnast slik at det kan skje i felles video-møte mellom kontrollutvala i dei to fylkeskommunane. Møteplanane bør samordnast, i alle høve når plan for 2019 skal utarbeidast.*
- *Sak om val av revisjonsordning vart også drøfta*
- *Kontroll av noverande fylkeskommune kan skje ved at fylkesrådmannen kjem i møter i kontrollutvalet for å orientere om det er «business as usual» og i tilfelle ikkje, samt kva dette eventuelt går utover*
- *Leiar i kontrollutvalet i Sogn og Fjordane fylkeskommune orienterte om prosess dei har hatt i høve SEKOM og Vest kontroll når det gjeld sekretariatsordning for deira kommunar. Leiar og nestleiar hadde møte med styreleiarane i selskapa 28.05.2018. Innstillinga til fellesnemnda går som kjent ut på at kontrollutvala i Sogn og Fjordane og Hordaland tilrår at sekretariatsordninga for Vestland fylkeskommune skal organiserast på same måte som i dag, med eigne tilsette i fylkeskommunen. Om det skal vera eit samarbeid med SEKOM og Vest kontroll må det vera på bakgrunn av ein avtale etter ein konkurranse eller vertskommune samarbeid. Vest kontroll har gjort vedtak om at dei vil ha det som i dag. Dei er likevel i dialog med SEKOM og eventuelt andre sekretariat nordover til Møre. SEKOM har ikkje bestemt kva dei vil, men vil melde tilbake over sumaren kva dei vil gå inn for. Det er planlagt nytt møte med SEKOM og Vest kontroll til 02.10.2018.*

Status i arbeidet med regionreforma:

Fylkesrådmann orienterte kontrollutvalet i møte 07.05.2018 om status for arbeidet med regionreforma og det vart gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet ber om at fylkesrådmannen kjem i møte 19.11.2018 for å orientere om ny status i arbeidet med regionreforma.»

Konstituert fylkesrådmann orienterte kontrollutvalet i møte 17.12.2018 om det er «business as usual» i Hordaland fylkeskommune trass regionreforma og det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ber om at konst. fylkesrådmannen, Ingrid Kristine Holm Svendsen, kjem i møte 11.06.2019 for å orientere om ny status.*
2. *Informasjonen vert elles teken til orientering.*

Prosjektleiar/fylkesrådmann i Vestland fylkeskommune orienterte kontrollutvalet i møte 17.12.2018 om status for arbeidet med regionreforma og det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ber om at prosjektleiar/fylkesrådmannen, Rune Haugsdal, kjem i møte 11.06.2019 for å orientere om ny status i arbeidet med regionreforma.*
2. *Kontrollutvalet ønskjer også at denne orienteringa skal innehalde informasjon om korleis arbeidet med tilsettingar og inn plasseringar har gått.*
3. *Kontrollutvalet ber om at sekretariatet legg fram sak om m.a. tal medlemmer i kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune, kor mange av dei som skal sitte i fylkestinget, spørsmål rundt budsjett og reglement for kontrollutvalet til møte 11.02.2019.*
4. *Informasjonen vert elles teken til orientering.*

Val av sekretariatsordning:

Kontrollutvalet handsama sak om val av sekretariatsordning for Vestland fylkeskommune i møte 12.03.2018 der det vart laga slik innstilling til fellesnemnda:

1. *Den nye fylkeskommunen held fram med å ha eige kontrollutvalssekretariat med eigne tilsette, inkl. sal av sekretariatstenester opp mot kontrollutval i kommunar mv.*
2. *Det vert oppretta eit tilsettingsutval for tilsetting av kontrollsjef som er samansett av dei to kontrollutvalsleiarane, dei to nestleiarane og to tillitsvalde. Desse innstiller overfor Fellesnemnda om kven av dei noverande kontrollsjefane som skal vera kontrollsjef for den nye fylkeskommunen.*
3. *Kontrollsjefen for den nye fylkeskommunen får fullmakt til å utgreie sak med forslag til organisering og lokalisering av sekretariat for kontrollutvalet.*

4. *Kontrollsjefen skal leggje fram forslaget for dei to kontrollutvala som vedtek innstilling overfor Fellesnemnda som gjer endeleg vedtak om organisering og lokalisering.*

Fellesnemnda handsama saka i møte 22.06.2018 og kontrollutvalet si innstilling vart samrøystes vedteke.

I tråd med punkt 2 i vedtaket over vedtok tilsettingsutvalet slik innstilling til fellesnemnda i møte 12.11.2018:

1. *Hogne Haktorson vert tilsett i stillinga som kontrollsjef i Vestland fylkeskommune.*
2. *Kontrollsjefen får ansvar for det praktiske arbeidet i samband med etablering av sekretariat for kontrollutval for Vestland fylkeskommune. I dette ligg også hovedansvar for å bistå kontrollutvala i arbeidet med konkurranseutsetting av revisjonstenestene for Vestland fylkeskommune.*
3. *Kontrollsjefen får tilsettingsmynde for tilsetting av medarbeidarar i sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune.*
4. *Fellesnemnda delegerer fullmakt til eit utval bestående av dei to kontrollutvalsleiarane og dei to nestleiarane til å gjera avtale om lønsvilkår og andre vilkår. Overgangen til ny stilling skjer etter avtale med kontrollutvala i Hordaland og Sogn og Fjordane og Vestland fylkeskommune. Utvalet vert leia av kontrollutvalsleiar i Hordaland.*

Fellesnemnda handsama innstillinga i møte 19.12.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Hogne Haktorson vert tilsett i stillinga som kontrollsjef i Vestland fylkeskommune.*
2. *Kontrollsjefen får ansvar for det praktiske arbeidet i samband med etablering av sekretariat for kontrollutval for Vestland fylkeskommune. I dette ligg også hovedansvar for å bistå kontrollutvala i arbeidet med konkurranseutsetting av revisjonstenestene for Vestland fylkeskommune.*
3. *Kontrollsjefen får tilsettingsmynde for tilsetting av medarbeidarar i sekretariat for kontrollutvalet i Vestland fylkeskommune.*
4. *Fellesnemnda delegerer fullmakt til eit utval bestående av dei to kontrollutvalsleiarane og dei to nestleiarane til å gjera avtale om lønsvilkår og andre vilkår. Overgangen til ny stilling skjer etter avtale med kontrollutvala i Hordaland og Sogn og Fjordane. Utvalet vert leia av kontrollutvalsleiar i Hordaland.*

Val av revisjonsordning:

Kontrollutvalet handsama sak om val av revisjonsordning for Vestland fylkeskommune i møte 04.06.2018 der det vart laga slik innstilling til fellesnemnda:

Vestland fylkeskommune vel å kjøpa alle revisjonstenester i marknaden.

- *Kontrollutvala i Sogn og Fjordane fylkeskommune og Hordaland fylkeskommune førebur sak om innkjøp av revisjonstenester med verknad frå 01.01.2020.*
- *Utvala knyter til seg naudsynt hjelp, dei utformar konkurransegrunnlag og førebur sak heilt fram til at dei innstiller overfor fellesnemnda på val av revisor.*

Fellesnemnda handsama saka i møte 22.06.2018 der kontrollutvalet si innstilling vart vedteke med 15 røyster for og 9 mot.

13. Gjennomførte forvaltningsrevisjonar

Forskrift om kontrollutvalg § 9. Forvaltningsrevisjon lyd slik:

”Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon i samsvar med bestemmelsene i dette kapittel.

Forvaltningsrevisjon kan utføres av andre enn den som er ansvarlig for revisjon av kommunens eller fylkeskommunens årsregnskap eller et kommunalt eller fylkeskommunalt foretaks årsregnskap.”

Kontrollutvalet vurderer m.a. kvaliteten i sakshandsaminga og om vedtak og premisser er tilstrekkeleg klårt utforma til at vedtaka kan effektuerast. I punkta nedanfor kjem kort omtale av dei forvaltningsrevisjonane som kontrollutvalet har handsama i 2018.

13.1. Analyse og plan for forvaltningsrevisjon

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 10 Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyd slik:

”Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerere til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorer og virksomheter.”

13.2. Rullering av plan for forvaltningsrevisjon

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i møte 05.02.2018:

1. *Kontrollutvalet bestiller felles rullering av dei vedtekne planane for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 - 2020 i Sogn og Fjordane fylkeskommune og Hordaland fylkeskommune frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan.*
2. *Det vert akseptert ein samla timerressurs på inntil det timetal som ligg i forslag til prosjektplan.*
3. *Kontrollutvalet ønskjer at rulleringa, inkludert forslag til oppdatert plan for forvaltningsrevisjon, er klar frå Deloitte si side innan utgangen av mai 2018.*

På bakgrunn av vedtaket over vart det gjennomført eit felles videomøte med kontrollutvalet i Sogn og Fjordane fylkeskommune der m.a. prosess i samband med rullering av plan for forvaltningsrevisjon var tema. Ein del av målsettinga med fellesmøtet var å sikre at dei revisjonsprosjekta som skal gjennomførast fram til fylkessamanslåinga vil vera nyttige også for Vestland fylkeskommune. Det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet sluttar seg til endringane som må gjerast i plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 for Hordaland fylkeskommune, som resultat av endra risikobilete.*
2. *Deloitte AS vert beden om å vurderer om nokre av dei prioriterte prosjekta kan slåast saman i ein forvaltningsrevisjon.*
3. *Revidert plan vert å sende sekretariatet innan 06.08.2018 for vidare handsaming i møte 27.08.2018.*

Endeleg revidert plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020 vart vedteke i kontrollutvalet 27.08.18. Av planen går det fram desse prosjekta skal prioriterast framover:

1. *Oppfølgingstenesta (OT)*
2. *Bybanen utbygging*

3. Psykososialt læringsmiljø
4. Innkjøp
5. Utarbeiding, inngåing og oppfølging av kontraktar knytt til samferdsel
6. Informasjonstryggleik
7. Beredskap på veg 2
8. Etterleving av barnekonvensjonen
9. Transporttenesta for forflytningshemma (TT-ordninga)
10. Etikk, habilitet og fullmakter
11. Krav til timetal i vidaregåande opplæring
12. Økonomistyring og etterleving av budsjett i skulane

13.3. Forvaltningsrevisjon innan planlegging av investeringsprosjekt

Kontrollutvalet bestilte i oktober 2016 forvaltningsrevisjon innan planlegging av investeringsprosjekt. Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 06.03.2018 der det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan planlegging av investeringsprosjekt ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for:

1. *Etablering av system og rutinar som sikrar at usikkerheit blir kostnadsberekna i samband med kostnadskalkylar for byggeprosjekt i regi av eigeomsavdelinga, og fortløpande i prosjektgjennomføringa i samband med analyser av usikkerheit.*
2. *At usikkerheit og risiko knytt til dei tidlege kostnadsestimata for både fylkesvegprosjekt og byggeprosjekt i regi av eigeomsavdelinga blir tydeleggjort, også ovanfor politisk nivå, for å sikre at det føreligg eit forsvarleg beslutningsgrunnlag ved avgjerd om prioritering av investeringsprosjekt. I dette ligg sikring av at prisstigning vert teke omsyn til og synleggjort.*
3. *Å tydeleggjere behovet for gode totalprognosar ovanfor Statens vegvesen som Sams vegadministrasjon, og avklarar korleis slik rapportering best kan kome på plass. I dette ligg at prosjektrekneskap skal reviderast og leggast fram for kontrollutvalet, tilsvarande som prosjekt frå eigeomsavdelinga.*
4. *At delegering av mynde når det gjeld investeringar på fylkesvegnettet, til fylkesrådmannen og vidare til regionvegsejfen, er så tydeleg at det i minst mogleg grad er rom for ulike fortolkingar.*
5. *Å fastsette kriterium for kor stor grad av usikkerheit som er akseptabel i ulike fasar av eit investeringsprosjekt. Det bør vurderast om Hordaland fylkeskommune skulle ha nytta ekstern kvalitetssikring ved løyvingar til dei største investeringsprosjekta.*
6. *Å vurderer om det kan vere føremålstenleg å etablere nokre overordna prinsipp som skal liggje til grunn for prosessane med prioritering av investeringsprosjekt på tvers av sektorane*
7. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 15.05.2018 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

Kontrollutvalet har handsama oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen ved 2 høve i 2018 der det i siste handsaming i møte 19.11.2018 vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ser positivt på det forbetningsarbeidet som er gjennomført i samband med forvaltningsrevisjon innan planlegging av investeringsprosjekt.*
2. *På bakgrunn av tilbakemeldinga ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding på punkta 1, 2, 5 og 6 innan 27.05.2019.*

13.4. Forvaltningsrevisjon innan arkivering og journalføring

Kontrollutvalet bestilte hausten 2017 forvaltningsrevisjon innan arkiv og offentlegheit. Revisjonsrapport vart levert våren 2018 og fylkestinget gjorde i juniinget på bakgrunn av denne slikt vedtak:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan arkiv og offentlegheit ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Sikre at arkivplanen er fullstendig jf. krava i arkivforskrifta og riksarkivaren si forskrift og at arbeidet med å oppdatere planen blir gjennomført.
2. Sikre at retningslinjer og rutinar for journalføring og arkivering av ulike typar inn- og utgåande dokument er eintydige, oppdaterte og samla på ein plass.
3. Utarbeide utfyllande rutinar for registrering av organinterne dokument og sikre at desse følgjer krava i regelverket
4. Sikre at all inngåande og utgåande korrespondanse blir journalført i samsvar med krav i regelverket, samt at:
 - a. det blir utarbeidd rutinar som sikrar at journalpostar ikkje blir liggjande opne utover det som er naudsynt for sakshandsaminga og at
 - b. arbeidet med å inkludere alle jourmaleiningane i fylkeskommunen i postlista blir gjennomført
5. Utarbeide utfyllande retningslinjer og rutinar for skjerming av informasjon i postlista
6. Sikre at retningslinjer og rutinar for meirinnsyn er i samsvar med relevante føresegner
7. Gjennomgå retningslinjer og rutinar for førehandsklassifisering, og sikre at desse er i samsvar med føresegna i regelverket
8. Sikre at retningslinjene og rutinane for handsaming av innsynskrav i saksdokument blir følgt, og at dei som handsamar innsynskrav har tilgang til tilstrekkeleg kompetanse
9. Gjennomgå reglement for sakshandsaming i folkevalde organ og sikre at dette er i samsvar med gjeldande regelverk, t.d. med omsyn til kunngjering av politiske møte
10. Sikre at reglane og prosedyrane for lukking av politiske møte blir utfyllande og tydelege, samt gjort kjende blant dei folkevalde, t.d. gjennom tilbod om ytterlegare opplæring
11. Sikre at tilsette mottar tilstrekkeleg opplæring i tema knytt til journalføring, arkivering og offentlegheit, og informere om kvar ein kan finne gjeldande rutinar og retningslinjer for dette arbeidet
12. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 29.10.2018 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Handlingsplan i tråd med punkt 12 i vedtaket over vart handsama i møte i kontrollutvalet 19.11.18 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon innan arkiv og offentlegheit.
2. På bakgrunn av handlingsplanen ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 21.01.2019.

13.5. Forvaltningsrevisjon av fråfall i vidaregåande opplæring

Kontrollutvalet bestilte forvaltningsrevisjon av fråfall i vidaregåande opplæring i møte 19.11.18. Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 12.12.2018 der det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan fråfall i vidaregåande opplæring ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Sikre at registrering av sluttårsak i størst mogleg grad er korrekt, slik at ein får så få feilkjelder som mogleg.
2. Sikre at det blir gjennomført systematiske analyser av fråfallsårsaker, karakteristika som påverkar fråfallet, og skulebidragsindikatoren ved den enkelte skule, for å få eit betre grunnlag for iverksetting av målretta tiltak.
3. Gjere systematiske analyser av årsaker til heving av lærekontraktar per fagområde, for å få eit

- betre grunnlag for målretta tiltak.
4. Sikre at fråfallsførebyggjande tiltak på den enkelte skule blir systematisk evaluert.
 5. Leggje ytterlegare til rette for erfaringsdeling og deling av beste praksis når det gjeld arbeid med fråfall.
 6. Analysere årsaken til at det er begrensa bruk av midlar til særleg oppfølging og/eller tilrettelegging for læringar, og vurderer eventuelle tiltak.
 7. Arbeide for å avklare og tydeleggjere ansvarsfordelinga mellom fylkeskommunen og opplæringskontora når det gjeld oppfølging av lærebedrifter som er medlem av opplæringskontor.
 8. Sette i verk tiltak for å få betre oversikt over, og kome tidlegare inn i, saker der det er utfordringar i eit læringforhold som medfører risiko for heving av kontrakt.
 9. Sikre at oppfølgings tenesta (OT), og eventuelle andre relevante aktørar, blir involvert i oppfølging av saker der det er risiko for heving av lærekontrakt.
 10. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.03.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.
 11. Alle tiltak som vert sett inn for å førebyggja og redusera fråfall bør evaluerast.

13.6. Forvaltningsrevisjon av beredskap på vegnettet

Kontrollutvalet bestilte forvaltningsrevisjon av beredskap på vegnettet i møte 05.02.2018, Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 03.10.18 der det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan beredskap på vegnettet ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for:

1. Å sikre tilstrekkeleg detaljert planlegging av transportberedskapen, som synleggjer korleis transporten skal gjennomførast i praksis dersom ei hending utløyer det ekstraordinære beredskapsbehovet, og oppdatert oversikt over beredskapsaktørar.
2. Å avklare med Samferdselsdepartementet kva som er lovpålagte oppgaver som fylkeskommunen har ansvar for i sivil transportberedskap.
3. Å utarbeide skriftlege rutinar knytt til oppfølging av beredskapsplanar/-arbeid.
4. At revisjonen av Transportberedskap Hordaland 2010 blir ferdigstilt, behandla og følgt opp, samt sikrar at dokumentet blir evaluert og oppdatert jamleg.
5. Å skriftleggjere praksisen som er etablert for handtering av avvik og endringar i skuleskysstilbodet som følgje av hendingar på vegnettet.
6. Å sikre at beredskapsplanar knytt til transportberedskap blir gjort kjent for alle tilsette desse er relevante for, og sørger for at alle tilsette som er involvert i arbeid med transportberedskap deltek i naudsynte øvingar og mottek opplæring knytt til eigen rolle.
7. Å ta initiativ til meir samarbeid med kommunane i Hordaland og andre fylkeskommunar om planlegging og utføring av transportberedskap.
8. Å gjennomføre årlege kontaktmøte med aktørar som kan ha ei særskilt rolle innan den sivile transportberedskapen.
9. Å informere politisk nivå om resultatet av evaluering av transportberedskapen etter ras, flom ol. hendingar som har medført større utfordringar i samferdselssektoren. Slike erfaringar bør også vurderast i arbeidet med framtidige ROS-analyser.
10. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.02.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

13.7. Forvaltningsrevisjon av kulturminneforvaltning

Kontrollutvalet bestilte forvaltningsrevisjon av kulturminneforvaltning i møte 05.02.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet bestiller forvaltningsrevisjon innan kulturminneforvaltning frå Deloitte AS, med utgangspunkt i forslag til prosjektplan og ev. innspel under drøftinga i møtet.
2. Ev. ny korrigert prosjektplan vert å sende sekretariatet innan 26.02.2018.
3. Det vert akseptert ein samla timeressurs på inntil det timetal som ligg i forslag til prosjektplan.
4. Det vert også akseptert opsjon på ev. presentasjon av rapporten i Hordaland fylkesting fakturert etter timeforbruk, inntil 6 timar.
5. Det er ønskeleg at Deloitte kjem med forslag til prioritering av forslag til tiltak som går fram av revisjonsrapporten.
6. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapport er klar frå Deloitte si side innan 29.10.2018, ferdig verifisert og med fylkesrådmannen sin uttale vedlagt og/eller innarbeidd.

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at prosjektet har slikt føremål:

«Føremålet med prosjektet vil vere å vurdere om kulturminneforvaltninga i Hordaland fylkeskommune er organisert på ein føremålstenleg måte og å undersøke i kva grad fylkeskommunen utfører oppgåver i tilknytning til kulturminneforvaltninga i tråd med mål, regelverk og fylkeskommunale vedtak.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. **Er den overordna styringa innan kulturminneforvaltninga i Hordaland fylkeskommune tilfredsstillande?**
 - a) I kva grad har Hordaland fylkeskommune etablert tydelege mål og planar for kulturminneforvaltninga?
 - b) I kva grad blir det rapportert omkring måloppnåing og gjennomføring innan kulturminneforvaltninga?
 - c) I kva grad er det gjennomført risikoanalyser knytt til det å ivareta fylkeskommunen sitt ansvar innan kulturminneforvaltninga?
 - d) Er det etablert tydeleg ansvars- og oppgåvedeling for dei som arbeider med kulturminneforvaltning?
 - e) Har Fylkeskommunen gjort analyser for å tilpasse kapasitet og kompetanse til å følgje opp eksisterande oppgåver og nye arbeidsoppgåver som tidlegare har vore eit statleg ansvar?
2. **I kva grad har fylkeskommunen etablert tilfredsstillande system og rutinar for å ivareta sitt ansvar for kulturminneforvaltning?**
 - a) Har fylkeskommunen tilfredsstillande retningslinjer og sakshandsamingsrutinar for å sikre sams praksis og etterleving av sentrale krav i lovverket i samband med kulturminneforvaltninga?
 - b) Har fylkeskommunen etablert tydelege kriterium knytt til tilskot til musea?
 - c) Har fylkeskommunen sikra eigna og tilstrekkelege fora for samhandling med stat, kommunar og musea om kulturminneforvaltninga?
2. **I kva grad etterlever fylkeskommunen sentrale lover, reglar og nasjonale mål i arbeidet med kulturminneforvaltninga?**
 - a) Er sakshandsaminga innan kulturminneforvaltning i tråd med lovverket og delegert ansvar på utvalde område?
 - i. I kva grad klarer fylkeskommunen å etterleve aktuelle tidsfristar for sakshandsaming?
 - ii. I kva grad blir fylkeskommunen sine sakshandsamingsrutinar følgt?
 - b) I kva grad nyttar fylkeskommunen tilgjengelege verkemiddel for å redusere tapet av verneverdige kulturminner?
 - i. I kva grad gjev fylkeskommunen pålegg om utbetring av forsømte freda byggverk jf. §17 i kulturminnelova
 - ii. I kva grad har fylkeskommunen kapasitet til å vurdere og ev. komme med motsegn i aktuelle saker frå kommunane?

13.8. Bybanen utbygging

Kontrollutvalet bestilte forvaltningsrevisjon av Bybanen utbygging i møte 24.09.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan Bybanen utbygging.
2. Deloitte vert beden om å levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet seinast innan 08.10.2018.
4. Kontrollutvalet gjev utvalsleiar, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.
5. Prosjektplanen vert lagt fram for kontrollutvalet til orientering i møte 19.11.2018.

Av den godkjende prosjektplanen går det fram at prosjektet har slikt føremål:

«Føremålet med forvaltningsrevisjonen vil vere å undersøke om Bybanen utbygging har etablert system og rutinar som sikrar at oppgåver og funksjonar som er lagt til BU blir utført på ein god måte.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. I kva grad er det etablert tilfredsstillande internkontroll, under dette:
 - Kontrollmiljø
 - Risikovurderingar
 - Kontrollaktivitetar
 - Kommunikasjon og informasjon
 - Leiinga si oppfølging
2. Er det etablert tilstrekkeleg med overordna system og rutinar for prosjektstyring?
3. Er det etablert tilfredsstillande rutinar for innkjøp av tenester?
4. Er det etablert tilfredsstillande rutinar for kontraktsoppfølging?
 - Er det etablert system for registrering og oppfølging av kontraktar?
 - Blir det gjennomført kontrollar for å undersøke at kontraktar blir etterlevd?
5. I kva grad er det etablert rutinar for samhandling med sentrale aktørar knytt til utbygging av bybanen?

13.9. Transporttenesta for forflytningshemma

Kontrollutvalet bestilte forvaltningsrevisjon av transporttenesta for forflytningshemma i møte 17.12.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ønskjer at det vert gjennomført forvaltningsrevisjon innan Transporttenesta for forflytningshemma (TT-ordninga).
2. Deloitte vert beden om å levere forslag til prosjektplan i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet seinast innan 07.01.2019.
4. Kontrollutvalet gjev utvalsleiar, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.
5. Prosjektplanen vert lagt fram for kontrollutvalet til orientering i møte 11.02.2019.

13.10. Lovtolking i høve RS 58/18 i OPHE

Kontrollutvalet gjorde slikt vedtak i møte 17.12.18:

1. Kontrollutvalet ber Deloitte utarbeide ei vurdering av lovtolkinga i høve RS 58/18 i OPHE 6.11.2018.
2. Dei vert beden om å komme med forslag til ein plan som viser korleis dei vil gjennomføre arbeidet, kor mange timar dei reknar med går med og når arbeidet kan vera ferdig.
3. Planen skal leverast sekretariatet seinast innan 21.01.2019 og handsamast i neste møte i kontrollutvalet.

14. Gjennomførte selskapskontrollar

Forskrift om kontrollutvalg i kommunar og fylkeskommunar § 13. Selskapskontroll lyd m.a. slik:

«Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.»

14.1. Analyse og plan for selskapskontroll

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyd vidare slik:

«Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektor og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden. Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.»

14.2. Selskapskontroll av Bybanen AS

Kontrollutvalet bestilte i oktober 2016 selskapskontroll av Bybanen AS. Etter at arbeidet var starta opp blei det sett i gang omorganisering av selskapet m.a. på bakgrunn av ein tilsynsrapport frå Jernbanetilsynet. Kontrollutvalet vedtok på bakgrunn av dette å utsette denne selskapskontrollen til ny organisering hadde fått virke ei stund.

I møte i kontrollutvalet 24.09.18 vart saka starta opp igjen ved at det vart gjort slikt vedtak:

1. Deloitte vert beden om å levere forslag til justert prosjektplan for selskapskontroll av Bybanen AS i tråd med dei føringar utvalet har gjeve, inkl. føremål, problemstillingar, ev. avgrensingar, ressursbruk og leveringstidspunkt.
3. Forslag til prosjektplan bes levert sekretariatet seinast innan 01.10.2018.
4. Kontrollutvalet gjev utvalsleiar, i samråd med sekretariatet, fullmakt til å godkjenne prosjektplanen.
5. Prosjektplanen vert lagt fram for kontrollutvalet til orientering i møte 19.11.2018.

Av den justerte prosjektplanen går det fram at prosjektet har slikt føremål og slike problemstillingar:

«Føremålet med selskapskontrollen er å undersøke og vurdere Hordaland fylkeskommune si eigarstyring av Bybanen AS. Selskapskontrollen vil også å undersøke om selskapet har etablert gode rutinar for informasjon om og oppfølging av hendingar som har konsekvensar for drifta. Vidare om det er etablert ei god samhandling mellom selskapet og samarbeidspartnarane.»

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande overordna problemstillingar:

1. Har Hordaland fylkeskommune etablert ei eigaroppfølging av selskapet i samsvar med etablerte normer for eigaroppfølging, egne vedtak og rutinar?
 - a. I kva grad er det etablert ein eigarstrategi med mål og krav til selskapet?
 - b. I kva grad har fylkeskommunen følgt opp selskapet i samsvar med egne rutinar for eigarstyring og føringar som er gitt til selskapet?
2. Er det etablert system og rutinar som sikrar at det blir gitt naudsynt informasjon både internt, til samarbeidspartar og kundar ved eventuelle drifts- utfordringar?
3. I kva grad har Bybanen AS tilstrekkeleg med system og rutinar for å sikre at ein tar lærdom av hendingar, evalueringar, gjennomførte tilsyn m.m.

4. *I kva grad er det etablert tydeleg ansvar og rolledeling mellom Bybanen AS og andre aktuelle aktørar slik som Skyss, Bybanen Utbygging og operatørselskap når det gjeld etablering av ei trygg og føreseieleg drift av Bybanen?*

14.3. Selskapskontroll av Vigo IKS

Kontrollutvalet fekk invitasjon frå Sør-Trøndelag fylkeskommune til å delta i felles selskapskontroll av Vigo IKS. Dette selskapet skal ivareta utvikling av fylkeskommunanes IT-system innan vidaregåande opplæring. Invitasjonen vart handsama i møte 15.06.2017 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er i utgangspunktet positiv til å delta i ein felles selskapskontroll av VIGO IKS.*
2. *Endeleg vedtak vert å komme tilbake til når det ligg føre forslag til prosjektplan som inneheld m.a. føremål, problemstillingar, revisjonskriterier, metodebruk, ressursbruk og leveringstidspunkt.*

Kontrollutvalet handsama invitasjon til å delta i selskapskontroll av VIGO IKS i møte 05.02.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune ønskjer ikkje å gjennomføre eigarskapskontroll av VIGO IKS no.*
2. *Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune seier ja til å delta i den pågåande forvaltningsrevisjonen av VIGO IKS. I dette ligg det også at Deloitte vert stilt til disposisjon for Revisjon Midt-Norge IKS, for å bidra i arbeidet med IT-anskaffelser på inntil 50 timar.*

Av prosjektplanen går det fram at prosjektet har slike føremål:

«Formålet med prosjektet er todelt:

1. *Vurdere hvordan eierfylkeskommunene/Oslo kommune følger opp sitt ansvar som eiere av selskapet.*
2. *Skaffe eiere innsikt i selskapets virksomhet og styring, herunder om VIGO IKS sine innkjøp, samhandling med leverandører, håndtering av personopplysninger og økonomistyring, er i samsvar med lov- og regelverk, vedtatte føringer og interne retningslinjer.»*

Med bakgrunn i prosjektet sitt føremål har revisjonen formulert følgjande problemstillingar:

1. *Har eier definert klare mål for selskapet?*
 - *Utøver eierfylkeskommunene/Oslo kommune sitt eierskap gjennom representantskapet?*
 - *Har fylkeskommunene/Oslo kommune etablert rutiner for oppfølging og evaluering av selskapet, og følges disse?*
 - *Er styrets virksomhet etablert i samsvar med gitt føringer og anbefalinger?*
2. *Er det etablert styringssystemer som sikrer at selskapets aktivitet er hensiktsmessig i forhold til de krav og forventinger som er stilt til selskapet, og hvordan er etterlevelsen av disse?*
 - a) *Måloppnåelse*
 - b) *Håndtering av risiko og bruk av ROS-analyser.*
 - c) *Økonomistyring.*
 - d) *Ressursstyring.*
3. *Følger Vigo IKS regelverket om offentlige anskaffelser?*
 - a) *I hvilken grad har Vigo IKS interne retningslinjer og interne rutiner for offentlige anskaffelser som er i samsvar med lov og forskriftskrav?*
 - b) *I hvilken grad er Vigo IKS sin praksis for offentlige anskaffelser i samsvar med lov og forskrift samt egne retningslinjer/rutiner?*
 - c) *I hvilken grad er innkjøpsfaglig kompetanse involvert på hensiktsmessig vis i forbindelse med anskaffelser?*
 - d) *I hvilken grad har man sikret at det utvikles funksjonelle og hensiktsmessige IKT-systemer for*

- brukerne?
- e) *I hvilken grad er man sikker på at Vigo IKS etterlever regelverk og føringer som gjelder habilitet og etikk?*
4. *Har selskapet tilfredsstillende rutiner for håndtering av personopplysninger?*
- a) *I hvilken grad har Vigo IKS interne retningslinjer og interne rutiner for håndtering av personopplysninger som er i samsvar med lov og forskriftskrav?*
 - b) *I hvilken grad er Vigo IKS sin praksis for håndtering av personopplysninger i samsvar med lov og forskrift samt egne retningslinjer/rutiner?»*

Føremål 1 og problemstilling 1 gjeld eigarskapskontrolldelen medan føremål 2 og problemstillingane 2 – 4 gjeld forvaltningsrevisjonsdelen.

Deloitte orienterte om status i denne selskapskontrollen i møte i kontrollutvalet 17.12.18 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Deloitte vert beden om å få avklart til møte 11.02.2019 når revisjonsrapport for selskapskontroll av VIGO IKS vert å levere.*
2. *Informasjonen vert teken til orientering.*

14.4. Selskapskontroll av Grieghallen IKS

Kontrollutvalet bestilte i møte 29.11.17 selskapskontroll av Grieghallen IKS. Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 12.12.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Grieghallen IKS ber fylkestinget **fylkesordførar** syta for å:

1. *Vurdere konsekvensen av at eit av styremedlemmane no er konstituert fylkesrådmann med omsyn til habilitet når saker vedrørende selskapet skal handsamast i fylkestinget.*
2. *Følgje opp KS og Hordaland fylkeskommune sine tilrådingar for val av styre og styrearbeid:*
 - a) *grunngeving av val av styremedlemmar.*
 - b) *rutinar for styrearbeid slik som styreevaluering, årsplan, instruksar m.m.*
 - c) *registrering av styreverv i KS sitt styrevervregister.*
3. *Sikre at talet på styremedlemmar er i samsvar med inntaksel. § 4.*
4. *Oppdatere selskapsavtalen og sørge for at praksis er i samsvar med avtalen (mellom anna når det gjeld formulering om varamedlemmar, kva endringar som skal handsamast i fylkesting og bystyre, og val av styreleiar).*
5. *Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.06.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

På bakgrunn av selskapskontroll av **Grieghallen IKS** ber fylkestinget styret syta for å:

1. *Sende innkalling til representantskapsmøta i samsvar med inntaksel. § 8 og selskapsavtalen.*
2. *Utarbeide økonomiplan i samsvar med inntaksel. § 20 og selskapsavtalen*
3. *Sikre rettidig handsaming av budsjett og rekneskap i samsvar med inntaksel § 18 og forskrift om budsjett, regnskap mm for IKS § 4.*
4. *Formalisere rolla som arbeidande styreleiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.*
5. *Formalisere avtaleforholdet med innleigd dagleg leiar og kva oppgåver som ligg til denne rolla.*
6. *Utarbeide skriftlege rutinar og kontrollar for dei viktigaste arbeidsprosessane i selskapet.*
7. *Be om årleg rapportering frå Grieghallen AS om vedlikehald av bygget.*
8. *Vurdere om det kan vera føremålstenleg å tinglysa ein uråderett knytt til eigedommen, ettersom det er Musikkselskabet Harmoniens fondsforvaltning som har heimel til tomta.*
9. *Vurdere om selskapet treng både dagleg leiar og arbeidande styreleiar.*
10. *Laga ein prioritert handlingsplan innan 01.02.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

15. Andre saker

15.1. Uttale om prosjektrekneskapar

I løpet av 2018 har kontrollutvalet ikkje fått til handsaming prosjektrekneskapar.

Det kan i den samanheng opplysast om at fylkestinget vedtok slike nye retningslinjer i møte 12.06.2018:

1. Fylkestinget godkjenner at prosjekt med budsjett ved byggestart på over 50 mill. kr skal leggast fram for godkjenning i det politiske organet som har godkjent budsjettet.
2. Fylkestinget godkjenner at prosjektrekneskap med budsjett ved byggestart på over 25 mill. kr og der rekneskaperen har avvik på meir enn 10% samanlikna med budsjett ved byggestart, skal leggast fram for godkjenning i det politiske organet som har godkjent budsjettet.

I saksutgreinga til denne saka går det m.a. fram dette:

«Den gjeldande prosedyren frå rekneskapsavslutting til godkjent prosjektrekneskap foreslår fylkesrådmannen å halde fram med. Det medfører at avslutta rekneskap vert revidert før det vert handsama i kontrollutvalet. Fylkesrådmannen utarbeider deretter sak til det organet som har fastsett budsjettet for endeleg godkjenning av prosjektrekneskapet.»

15.2. Øvrige saker i kontrollutvalet i 2018

- Fylkesrådmannen orienterte om:
 - Status på tilpassing til ny personvernlov
 - Nye rutinar når det gjeld krav om prosjektrekneskap
 - Oppfølging av tilsynsrapport fagopplæring
 - Oppfølging av tilsynsrapport vidaregåande opplæring Sotra vgs
 - Oppfølging av årsrapport frå varslingsutvalet
 - Oppfølging av tilsyn vaskehøll Haugland bussanlegg
- Juridisk betenkning i frå Deloitte i i høve habilitetsvurderingar i samband med handsaming av revisjonsrapportar i fylkestinget.
- Høyringssvar til Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) på veileder for sekretariat fort kontrollutvalg
- Varsling for politisk nivå
- Forslag til kurs i regi av Deloitte
- Budsjettforslag for kontroll og tilsyn 2019
- Møteplan for kontrollutvalet for 2019
- Rekneskapsresultat for kontrollutvalet i løpet av året

OPPFØLGING AV TIDLEGARE GJENNOMFØRTE FORVALTNINGSREVISJONAR OG SELSKAPSKONTROLLAR

Kontrollutvalet har i løpet av 2017 følgt opp status på kva tiltak som er sett i verk i høve fylkestinget sine vedtak på tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonar og selskapskontrollar. Resultatet av dette arbeidet går fram av punkta under.

Kontrollutvalet har eit særskilt ansvar for å følgje opp at fylkestinget sine vedtak i samband med handsaming av rapportar om forvaltningsrevisjon vert følgd opp. Det har vore vanleg praksis at dette også gjeld rapportar om selskapskontroll. Det vert vist til «Forskrift om kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner» § 12 «Oppfølging av forvaltningsrevisjoner» der det står dette:

«Kontrollutvalget skal påse at kommunestyrets eller fylkestingets vedtak i tilknytning til behandlingen av rapporter om forvaltningsrevisjon følges opp.

Kontrollutvalget skal gi rapport til kommunestyret eller fylkestinget om hvordan kommunestyrets eller fylkestingets merknader til rapport om forvaltningsrevisjon er blitt fulgt opp. Det skal også rapporteres om tidligere saker som etter utvalgets mening ikke er blitt fulgt opp på en tilfredsstillende måte.»

1. Forvaltningsrevisjon av rusførebyggande arbeid

Kontrollutvalet bestilte i slutten av 2014 forvaltningsrevisjon av «Rusførebyggande arbeid ved vidaregåande skular». Revisjonsrapport vart levert hausten 2015 og fylkestinget gjorde i desember 2015 på bakgrunn av denne slikt vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjonsrapport innan "Rusførebyggande arbeid i vidaregåande skular", ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

- 1. Utarbeide retningslinjer eller rapporteringskrav for å sikre at skulane kartlegger risiko og utfordringar knytt til rus på sin skule, og følgjer kartlegginga opp som eit ledd i eit systematisk arbeid med elevane med elevane sitt psykososiale skulemiljø, jf opplæringslova § 9a*
- 2. Etablere krav om at skulane utarbeider rusførebyggjande planar, og krav til at desse planane blir følgt opp og revidert med jamne mellomrom, jf opplæringslova § 9a og retningslinjer gitt i støttemateriell frå helsedirektoratet om rusførebyggjande arbeid i skulen*
- 3. Sikre at skulane systematiserer kva tiltak dei nyttar i det rusførebyggjande arbeidet og i oppfølging av enkeltelevar*
- 4. Sikre at skulane involverer helsesøster og dei kommunale helsetenestene i rusførebyggjande arbeid i tilstrekkeleg grad både på skulane og på systemnivå jf. rettleiar til forskrift om kommunen sitt helsefremjande og førebyggjande arbeid i helsestasjon og skulehelseteneste*
- 5. Å utarbeide retningslinjer for samarbeid mellom dei vidaregåande skulane og relevante samarbeidspartnare i det rusførebyggjande arbeidet*
- 6. Sikre at elevar og føresette blir involvert i det rusførebyggjande arbeidet slik det går fram av Helsedirektoratet sitt støttemateriell for rusførebyggjande arbeid i skulen*
- 7. Laga ein handlingsplan innan 1.3.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*
- 8. Saka vert sendt ungdommens fylkesting for uttale. Ungdommens fylkesting og elevorg. i Hordaland vert inkluderte i arbeidet med handlingsplan.»*

Kontrollutvalet har følgt denne forvaltningsrevisjonen opp ved 6 høve igjennom 2016, 2017 og 2018. I samband med handsaming av siste tilbakemelding frå fylkesrådmannen i møte i kontrollutvalet 07.05.2018, vart det gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå fylkesrådmannen når det gjeld oppfølging av forvaltningsrevisjon av rusførebyggjande arbeid og seier seg ferdig med saka.»

2. Forvaltningsrevisjon av skuleskyssordninga

Kontrollutvalet bestilte i september 2015 forvaltningsrevisjon av skuleskyssordninga. Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 14.6.16 der det etter innstilling frå kontrollutvalet vart gjort slikt samrøystes vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon av skuleskyss ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Etablere eit forsvarleg system etter § 13-10 i opplæringslova for styring, oppfølging og kontroll av skuleskyss i Hordaland fylkeskommune. Eit slikt system bør mellom anna innehalde:
 - a) Tydeleg avklart ansvarsdeling mellom Skyss og samferdselsavdelinga, mellom Skyss og kommunar og mellom Skyss og operatørar som Skyss har kontrakt med.
 - b) Tydeleg avklarte arbeidsoppgåver og ansvarsdeling for arbeidet med skuleskyss internt i Skyss.
 - c) Oppdaterte prosedyrar, retningslinjer og rutinar for arbeidet med skuleskyss som blir revidert jamleg.
 - d) System for registrering og handsaming av klager.
2. Etablere system og rutinar for samhandling med kommunane i samsvar med krav i regelverk og interne skildringar.
3. Gjennomføre jamlege økonomiske analysar som kan leggast til grunn for ei realistisk budsjettering av forvaltninga av skuleskyss.
4. Gjennomføre tiltak for å sikre eit tilstrekkeleg kostnadseffektivt skysstilbod, under dette
 - a) Betre heilskapleg planlegging av skysstilbodet
 - b) Betre oppfølging av operatørar
5. Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.9.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Kontrollutvalet har følgd opp denne forvaltningsrevisjonen ved 5 høve i 2016, 2017 og 2018. I samband med handsaming av siste tilbakemelding i møte i kontrollutvalet 04.06.2018, vart det gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå fylkesrådmannen når det gjeld oppfølging av forvaltningsrevisjon av skuleskyss og seier seg ferdig med saka.»

3. Selskapskontroll av Hardanger AKS AS

Kontrollutvalet bestilte i februar 2015, etter invitasjon frå kontrollutvalet i Kvam herad, selskapskontroll av Hardanger AKS AS (tidlegare Storeholmen VTA AS). Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 14.6.2016 der det etter innstilling frå kontrollutvalet vart gjort slikt samrøystes vedtak:

«På bakgrunn av selskapskontroll av Hardanger AKS AS ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. Setje i verk tiltak i tråd med dei 5 tilrådingane frå Deloitte som går fram av punkt 9 i rapporten.
2. Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.10.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

På bakgrunn av selskapskontroll av Hardanger AKS AS ber fylkestinget styret syta for å:

1. Setje i verk tiltak i tråd med dei 16 tilrådingane frå Deloitte som går fram av punkt 9 i rapporten.
2. Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.10.2016 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Når det gjeld **Hardanger AKS AS** har kontrollutvalet følgd opp denne forvaltningsrevisjonen ved 3 høve i 2016 og 2017. I samband med handsaming av tilbakemelding i møte i kontrollutvalet 30.10.17, vart det gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er nøgd med at **Hardanger AKS AS** er ferdig med sitt forbetningsarbeid i høve denne selskapskontrollen og seier seg ferdig med saka.»

Oppfølginga frå **Fylkesrådmannen** har kontrollutvalet handsama ved 5 høve i 2016, 2017 og 2018. I samband med handsaming av siste tilbakemelding i møte i kontrollutvalet 27.08.18, vart det gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet er nøgd med at fylkesrådmannen er ferdig med sitt forbetningsarbeid i høve selskapskontroll av Hardanger AKS og seier seg ferdig med saka.»

4. Selskapskontroll av arkivplikta til selskap fylkeskommunen har eigarskap i

Revisjonsrapport for selskapskontroll av arkivplikta til selskap som fylkeskommunen har eigarskap i vart handsama i fylkestinget i møte 14.12.16 der det etter innstilling frå kontrollutvalet vart gjort slikt vedtak:

1. På bakgrunn av selskapskontroll av «Arkiv- og journalføringsplikt i selskap i Hordaland fylkeskommune», ber fylkestinget **fylkesrådmannen** syta for å:
 - a. Utforme retningsliner for arkiv og offentlegheit i selskap dei har eigarskap i. Dette for å sikra at selskapa følgjer regelverket, for å sikre innsyn i selskapa og for å sikre at arkivverdige dokumentasjon ikkje går tapt.
 - b. Følgje opp at det i selskapa er gjort dokumenterte vurderingar av kva krav selskapa er underlagt, knytt til arkiv og journalføring.
 - c. Laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 1.3.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.
- 2- På bakgrunn av selskapskontroll av «Arkiv- og journalføringsplikt i selskap i Hordaland fylkeskommune» ber fylkestinget **Askøy bompengeselskap AS, Beredt AS, Bybanen AS, Hardanger AKS AS, Hardangerbrua AS, Hordaland Teater L/L, Kveik AS, Moster Amfi og kyrkjehistoriske senter AS, Odda Vegfinans AS, Sunnhordland Lufthavn AS og Vestnorsk filmsenter AS** syta for å:
 - a. Følgje opp dei avvika som er nemnde i rapporten
 - b. Innføre naudsynte system og rutinar for å sikre at dei etterlever krav i regelverket
 - c. Laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 1.3.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Denne selskapskontrollen er fulgt opp ved 4 høve i 2017 og 2018 når det gjeld dei 11 selskapa, siste gong i møte 12.03.2018 der det vart gjort slikt vedtak for det siste selskapet:

«Kontrollutvalet er nøgd med tilbakemeldinga på selskapskontroll av arkivplikt og offentlegheit i fylkeskommunale selskap og seier seg ferdig med saka.»

Når det gjeld oppfølging av den delen av selskapskontrollen som Fylkesrådmannen har ansvar for er det gjort oppfølging ved 7 høve i 2017 og 2018, siste gong i møte 17.12.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

«Kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå fylkesrådmannen når det gjeld selskapskontroll av arkivplikta til selskap fylkeskommunen har eigarskap i og seier seg ferdig med saka.»

5. Forvaltningsrevisjon av NDLA 2

På bakgrunn av det som kom fram i forvaltningsrevisjon av NDLA 1 bestilte kontrollutvalet forvaltningsrevisjon NDLA – Del 2 i møte 16.2.16. Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 03.10.17 og det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon av Nasjonal digital læringsarena (NDLA) – Del II ber fylkestinget fylkesrådmannen og NDLA om syta for å:

1. Sikre at alle medarbeidarar i NDLA er tilstrekkeleg informert om relevante rutinar og internkontrolltiltak knytt til anskaffingar og innkjøp.
2. Etablere rutinar for fakturahandsaming som sikrar at det blir utført kontroll av at fakturaar frå leverandørar inneheld all naudsynt informasjon.
3. Fullføre arbeidet med å etablere rutinar for kommunikasjon og rapportering mellom dagleg leiing og styret
4. Tydeleggjere overfor medarbeidarane i NDLA kven som har kva roller i samarbeidet når det gjeld innkjøp, samt korleis NDLA er organisert med omsyn til bestilling og avgjersler rundt utviklingsarbeid.
5. Gå gjennom og avklarar med dei ulike involverte partane korleis handsaming av personopplysningar om NDLA sine brukarar skal organiserast og dokumenterast, og inngår databehandlaravtalar som manglar for å sikre at handsaming av personopplysningar blir regulert i samsvar med gjeldande regelverk
6. Sikre at alle medarbeidarar i NDLA er tilstrekkeleg informert om system og rutinar for:
 1. Avviksmelding og -handtering.
 2. Varsling om kritikkverdige forhold.
7. Sikre at medarbeidarar som varslar om kritikkverdige forhold i samsvar med arbeidsmiljølova, blir fulgt opp og teke hand om i samsvar med gjeldande føresegn om vern mot gjengjelding ved varsling.
8. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.12.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Kontrollutvalet handsama oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen ved 3 høve i 2017 og 2018 der det vart gjort slikt vedtak i møte 24.09.2018:

«Kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå NDLA når det gjeld forvaltningsrevisjon av NDLA – Del 2 og seier seg ferdig med saka.»

5.1. Forvaltningsrevisjon av NDLA til Økokrim

Kontrollutvalet i Telemark fylkeskommune sendte 23.11.2017 ei bekymringsmelding til Økokrim gjeldande NDLA. Kontrollutvalet fekk denne lagt fram som referatsak RS 70/17 i møte 29.11.2017 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Deloitte vil lage eit notat til kontrollutvalet med eit tilsvar til RS 70/17 «Telemark kontrollutvals bekymringsmelding vedr. NDLA» innan 15.01.2018.*
2. *Sekretariatet vert beden om å førebu ei sak til møte i kontrollutvalet 05.02.2018 i høve notatet frå Deloitte. Saka skal også innehalde resultat av vedtak i fylkestinga i dei andre 17 fylkeskommunane som har eigardel i NDLA.*
3. *Sekretariatet vert også beden om å ta kontakt med økokrim for å få greie på om dei vil opne sak eller ikkje, samt korleis Økokrim generelt handterer bekymringsmeldingar ift. anmeldelse.*

Kontrollutvalet handsama notat frå Deloitte i tråd med punkt 1 i vedtaket over i møte 05.02.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalt tar notat frå Deloitte dagsett 12.01.2018, der dei kommenterer bekymringsmeldinga frå kontrollutvalet i Telemark fylkeskommune til Økokrim vedrørande NDLA og Cerpus AS, til orientering.*
2. *Kontrollutvalet meiner at det ikkje vil vera føremålstenleg at Hordaland fylkeskommune sender bekymringsmelding til Økokrim så lenge kontrollutvalet i Telemark fylkeskommune allereie har gjort det.*

Kontrollutvalet er seinare vorte gjort kjend med at Økokrim har vald å ikkje gå inn i saka.

6. Forvaltningsrevisjon innan innkjøp og forretningsdrift i vgs 2

På bakgrunn av det som kom fram i forvaltningsrevisjon innan innkjøp og forretningsdrift i vidaregåande skula - Del1 bestilte kontrollutvalet forvaltningsrevisjon innan innkjøp og forretningsdrift – Del 2 i møte 17.11.16. Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget i møte 06.03.2018 der det etter innstilling frå kontrollutvalet vart gjort slikt vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan «Forretningsdrift i vidaregåande skular – Del 2» ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. *Etablere ein meir eintydig definisjon av oppdragsverksemd/forretningsdrift, irekna tydeleggjering av forholdet mellom skulane sine lovpålagte oppgaver og oppdragsverksemd, og sikrar at definisjonen blir gjort kjent på skulane.*
2. *Utarbeide ei overordna og felles retningsline knytt til forretningsdrift som slår fast prinsipp og forventingar til rektorane knytt til forretningsdrift ved skulane.*
3. *Sikre at rektorane sitt ansvar for økonomistyring i eiga eining går tydeleg fram av delegeringsreglement og/eller andre relevante styringsdokument.*
4. *Etablere, og halde ved like, ei oversikt over forretningsdrifta ved dei ulike skulane.*
5. *Utarbeide, og/eller revidere eksisterande retningsliner og rutinar som skal sikre tilstrekkeleg internkontroll knytt til forretningsdrift, irekna:*
 - a) *korleis forretningsdrift skal bli budsjettert*
 - b) *kva oppdrag skulane skal kunne utføre og korleis utvalsprosessen bør bli dokumentert*
 - c) *første fase av oppdragsfakturering som skulen er ansvarleg for*
 - d) *riktig fordeling av kostnader knytt til oppfølging av mva*
 - e) *eit rekneskapsmessig skilje mellom skuledrift og forretningsdrift som sikrar at det ikkje*

skjer kryss-subsidiering, m.a. korleis indirekte kostnader skal bereknast, slik som t.d. straum, reinhald, husleie

- f) rutinar for prissetting og kva prissettingsprinsipp som skal bli lagt til grunn av skulane.
6. Gjennomgå praksisen knytt til forretningsdrift/oppdragsverksemd ved skulane, og vurdere om det er behov for ytterlegare tiltak for å sikre at kryss-subsidiering og ulovleg offentleg støtte ikkje førekjem.
 7. Laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 15.05.2018 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

Kontrollutvalet handsama handlingsplan i tråd med punkt 7 i vedtaket over i møte 04.06.2018 der det vart gjort slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ser positivt på det arbeidet som er starta opp i samband med forvaltningsrevisjon innan Forretningsdrift i vidaregåande skular – Del 2.
2. På bakgrunn av handlingsplanen ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding innan 31.12.2018.

7. Forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar

Kontrollutvalet bestilte i september 2016 forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar. Revisjonsrapporten vart handsama i fylkestinget 13.06.2017 der det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan «opplæringstilbodet til minoritetsspråklege elevar» ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for:

1. Å gjennomgå dei særskilde opplæringstilboda retta mot minoritetsspråklege elevar (treårig studiespesialiserande og VG1 helse- og oppvekstfag), og sikrar at fylkeskommunen etterlever reglane om organisering av klasser i opplæringslova § 8-2.
2. Å sikre at minoritetsspråklege elevar som ikkje har tilstrekkelege norskkunnskapar til å følgje den vanlege opplæringa i skulen får eit tilbod om særskild språkopplæring, jf. opplæringslova § 3-12 første ledd, og at det blir fatta enkeltvedtak om slik opplæring.
3. Å sikre at det blir gjennomført kartlegging av minoritetsspråklege elevar sine norskkunnskapar som grunnlag for å fatte enkeltvedtak om særskild språkopplæring, og at norskkunnskapane også blir kartlagt undervegs i opplæringa for elevar som får særskild språkopplæring, jf. krav i opplæringslova § 3-12 fjerde ledd.
4. At det for alle elevar med enkeltvedtak om særskild norskopplæring også blir vurdert om eleven har behov for morsmålsopplæring og/eller tospråkleg fagopplæring, jf. opplæringslova § 3-12 første ledd.
5. Å sikre at enkeltvedtak om særskild språkopplæring blir utforma med bakgrunn i den enkelte eleven sine individuelle behov.
6. At sakshandsaminga og enkeltvedtaka om særskild språkopplæring ved skulane oppfyller krav i opplæringslova og forvaltningslova, mellom anna når det gjeld:
 - a) grunngjeving av enkeltvedtak
 - b) skildring av kva det er fatta vedtak om
 - c) informasjon om klageinstans og retten til å sjå dokumenta i saka
 - d) enkeltvedtak om opphøyr av særskild språkopplæring
7. Å leggje til rette for meir erfaringsdeling og drøftingar på tvers av skulane når det gjeld organisering av tilbodet om særskild norskopplæring.
8. Å avklare og tydeleggjer ulike sider ved innføringsklassene ved dei vidaregåande skulane i Hordaland, under dette vurderer fordelar og ulemper ved å ha eit innføringsstilbod som ikkje er omfatta av opplæringslova, samt tydeleggjer kva dette har å seie for elevane.
9. At elevar som er aktuelle kandidatar for innføringsklasse blir tydeleg informert om at dei har rett til å velje ordinær opplæring framfor innføringsklasse, og om konsekvensane av valet eleven gjer
10. Å utarbeide rutinar for å tydeleggjere ytterlegare kva rettar elevane har når det gjeld val av

- målform, samt kven som har ansvar for å informere elevane om desse rettane.»*
11. *Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.11.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga. Handlingsplanen skal også leggjast fram for fylkestinget via utval for opplæring og helse.»*

Oppfølging av denne forvaltningsrevisjonen er gjort ved 2 høve i 2017 og 2018 der det i møte i kontrollutvalet 27.08.2018 vart gjort slikt vedtak:

1. *Kontrollutvalet ser positivt på at det er gjennomført mykje forbetningsarbeid som oppfølging av forvaltningsrevisjon innan oppfølging av minoritetsspråklege elevar.*
2. *På bakgrunn av at det som går fram av tilbakemeldinga ber kontrollutvalet om ny status på arbeidet i form av skriftleg tilbakemelding på punkta 1, 2, 3, 4, 5, 6 og 7 i vedtaket i fylkestinget 13.06.2017, innan 31.12.2018.*

8. Selskapskontroll av Hordaland Teater LL

Kontrollutvalet bestilte i september 2016 selskapskontroll av Hordaland Teater. Revisjonsrapport vart handsama i fylkestinget 13.06.2017 der det vart gjort slikt vedtak etter innstilling frå kontrollutvalet:

«På bakgrunn av gjennomført selskapskontroll av Hordaland Teater LL ber fylkestinget fylkesrådmannen syta for å:

1. *Sikre etterleving av vedtak og retningslinjer for val av styremedlemmar, og kriteria som er etablert for vurdering av kandidatar for styreverv.*
2. *Tydeleggjere korleis eigarføringar skal bli vidareformidla og følgt opp overfor selskapa.*
3. *Sikre at deltaking på generalforsamling blir avklart i tilstrekkeleg tid slik at eigarrepresentanten kan førebu seg, og få nødvendig innspel og informasjon frå kontaktpersonen i fylkeskommunen.*
4. *Etablere rutinar, basert på ei vurdering av risiko og vesentlegheit, som sikrar at fylkeskommunen gjennom tydelege krav til rapportering og/eller gjennom eigne kontrollar kan etterprøve at krava til tilskota blir etterlevd av tilskotsmottakar.*
5. *Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.10.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.*

På bakgrunn av selskapskontroll av Hordaland Teater LL ber fylkestinget styret syta for å:

1. *Gjennomgå styrande dokument og instruksar og sikre at desse er eintydige og bygger opp under den organisasjonsmodell som teateret ønskjer.*
2. *Sikre etterleving av styreinstruks i styret, dette omfattar styreevaluering for å vurdere både behov for kompetanse og eventuelle forbetringar i styrearbeidet.*
3. *Ha ei risikostyring som er tilpassa føremålet for verksemda.*
4. *Gjennomgå behovet for overordna rutinar (basert mellom anna på risikovurderinga) i lys av endringane selskapet står overfor. Revisjonen vil spesielt peike på utarbeiding eller forbetring av rutinar innanfor følgjande område:*
 - *Økonomi*
 - *offentlege anskaffingar*
 - *personalområde*
 - *handsaming av avvik*
5. *Laga ein prioritert handlingsplan innan 1.10.2017 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»*

Selskapskontrollen er fulgt opp ved 2 høve i 2017 og 2018 når det gjelder **Hordaland Teater LL** sitt ansvar der det vart gjort slikt vedtak i møte 27.08.2018:

- B1. Kontrollutvalet ser positivt på at styret/dagleg leiar i **Hordaland Teater LL** i hovudsak er ferdig med å gjennomføre forbetningsarbeid etter den gjennomførte selskapskontrollen i selskapet.*
- B2. På bakgrunn av dette seier kontrollutvalet seg nøgde med tilbakemeldinga, seier seg ferdig med saka og ønskje lukke til med det vidare forbetningsarbeidet.*

Selskapskontrollen er fulgt opp ved 3 høve i 2017 og 2018 når det gjelder **Fylkesrådmannen** sitt ansvar der det vart gjort slikt vedtak i møte 19.11.2018:

*«Kontrollutvalet seier seg nøgd med det som kjem fram i tilbakemeldinga frå **fylkesrådmannen** når det gjeld selskapskontroll av Hordaland Teater LL og seier seg ferdig med saka.»*

**Hordaland
Fylkeskommune**

Kontrollutvalet
c/o Sekretariat for kontrollutvalet
Hordaland fylkeskommune
Postboks 7900, 5020 Bergen

telefon: 55 23 90 00

e-post: hogne.haktorson@hfk.no
e-post: roald.breistein@hfk.no
e-post: kari.nygaard@hfk.no
e-post: kjartan.haugnes@hfk.no
e-post: helge.johansen@hfk.no
e-post: kontrollutvalet@hfk.no